

חכמי המשנה והתלמוד כולם מקובלים חכם גדול נצדיק סמי חכם גדול וצדיק, ראש ישיבה וסיעתו מפי ראש ישיבה וסיעתו מאנשי כנסת הגדולה שקבלו מהנביאים זכר כולם לברכה, ולעולם חכמי התלמוד וכל שכן חכמי המשנה אמרו דבר קטן לא אמרו מלבם, חוץ מן התקנות שחקנו בהסכמת כולם כדי לעשות סייג לתורה, ואם לחשך אדם שיש בו ריח טיגול לומר מסני שחלקו בכמה מקומות, לכן אני מקומק בדבריהם, אף אתה הקהה את שיניו והודיעהו שהוא ממנה על פי ב"ד, ושלף נחלקו רגלי לעולם בעיקר מצוה, אלף בתולדותיה, ששמעו עיקרה מרבתיים ולא שאלום על תולדותיה מפני שלא שמשו כל צרכן ביוצא בו לא נחלקו אם מרדוקין נך בשבת או לא ועל מה נחלקו כמה מדליקין ובמה אין מדליקין, ולא נחלקו אם חובה לקרות קריאת שמע ערבית ושחרית או לא, ועל מה נחלקו מאימתי קורין את שמע בערבית, וכן לכל דבריהם (ספר הקבלה להראב"ד בתחלתו).

משום כך חרדה אותם לכל מחבר ספר הזוהר להפיק אמרי-תורתו בתורת-משה, בידעו את המקום אשר הוא עומד עליו כי קדש קדשים הוא, והנהו מתעטף ביראת הרוחניות ומכוון את פניו נוכח ה' ושופך את שיתו לפניו בתפלת מעמקים גדולה לאמר: הורני ה' דרכיך ונחני באורח מישור למען שורכי. (תהלים כ"ז-יא) כלומר, אל ימנעוני חטאי דרך האמת שממנה אדע דרכיך ויחוד שמך (ומבנים פ"ו מה תשובה ה"ד).

דבר נפל בישראל בין תקופת הופעת ספרי השני ציץ אליעזר ולהופעת ספרי השלישי הזה, תמורות וחליפות גדולות עברו על ישובינו בארץ. בפרט ועל עם ישראל בכלל במשך תקופה זאת, על הגאולה ועל התמורה.

ספרי זה עברו עליו כל נתיבי יסורי האתחלתא דגאולה שעברנו מה בארצנו עדי הגענו עד הלום להתחיל לחיות בתור עם בארצו, התחלתי בהפסדתו לפני למעלה משלוש שנים, כמה שבועות לפני שאומות-העולם הביעו מתוך הארה עליונה את הכרתם בחלק מזכויותינו לחיות בתור עם בארצו, וככה התענה בכל אשר התענתי בעברנו דרך כל כורי-הנסיונות הקשים והמרים שנתנסנו במלחמת שחרורנו, ובעיקר במלחמת-האימים על ירושלים עיר קדשנו ותפארתנו, כמה מן הקונטרסים חידשתי בעצם ימי ההגנה והכיבוש כשכל פנים קבצו סאור, כקונטרסי על מלחמת הגנה והתקפה בשבת, הן מאשר התרחש ממש בעצם הימים ההם, ובקונטרסי על השימוש בדיו בשבת ויום טוב שחידשתי וסדרתי בעצם הימים והלילות ההם כשעפו מעל לראשנו ממש מגזי הוצע שף האויב, וישבתי במסתרים עם ערמת ספרי-יה מסביבי והתעמקתי בתורת-החיים של בורא העולם החותך חיים לכל חי, ובכך יחד עם הפקדת רוחי ביד ה' התאזרתי עוז מבטחים שלא יעזבוני ולא יחששוני למען שמו ולמען תורתו, קנאוני עובדי עבודה זרה כלם על דתנו קנאה גדולה, וילחצו מלכיהם כשביטלה לערער עלינו שטנה ואיבה, ורצונו להלחם בה' ולעשות מריבה עמו, ואלקים הוא ומי ירב לוי? (אגרת תימן להרמב"ם).

צמרמורת עוברת בכל גופי מדי הזכרי באותה התקופה הנוראה של חבלי לידת המדינה, ארץ רעשה וגעשה ומוסדי הרים רגזו מברד גחלי האש עת כתרוננו פרים רבים אכירי בשן, כמו בחזון עוקרים לפני מראה עיני בלהות-המות שתקף אז את כל אחינו בית ישראל, בכל ערי וישובי הארץ בפרט, ואת אחינו תושבי ירושלים בפרט אשר שתתה בעונותינו מיד ה' כפלים מכוס התרעלה.

אנו תושבי ירושלים בפרט מנותקים היינו מבלי שום קשר עם הערים האחרות ומוקפים אויבים בנפש הרגשים וסואנים כים גגרש לבצענו. הרשעים דרכו קשת וכווננו חיצים על יתר לירות בנו אופל לישירי לב, וכל ירושלים היתה כהר-געש, מגזי האויב עמו בלי הפסק מעל לראשנו ודפמם מות שררה בכל העיר, לא היתה שכונה אשר לא נפגעה ולא היה רחוב אשר לא נפלד שם חללים, נדכנו עד מאד ושאגנו מנהמת לבנו, אפסונו חבלי מות ונחלי בליעל יבעתונו, חבלי שאול סבבונו קדמונו מוקשי מות, רובה של היגממה ישבנו במסתרים ברעב ובצמא, וקוים בנו הושח גבהות-האדם ושלל רוח אנשים, ובאו במערות צורים ובמחילות עפר מפני פחד ה' ומהדר גאווה בקומו לערוץ הארץ, לא פעם עמדנו כל בני המשפחה צופים ומרוכזים בפנה צרה של הבית שחשבנוהו למבוצרת וחללים ורועדים מהאש היוקדת והלהטת, ובהתגבר הפחד בראותנו אמות הסיפים של הבנין נדים ומטים ליסול והבית ימלא עשן, פרשנו כל אחד לקרן-זוית כנוס לתוך עצמו והתורנו לאדון-כל בלב נדכה ובשברון מתנים בחשבנו שהנה הקיץ עלינו חליצה הקץ, גם בלילות בשכנו על משכנו שטוחים על הארץ פחודים היינו מכל צרות, רעש ההפגזות לא פסקו ובלי הפסק נשמע רחש התפלה של, וברוב גאונך תהרוס קמין תשלח חרוגך יאכלמו כקש, כמה וכמה פעמים במשך הלילה הוכרחנו לקום ולוחל כשעל ידינו הלדים הישנים בכדי למצוא מקום מחסה יותר בטוח, ומה מרור ממרור היה לכולנו עת הגיעתנו השמועה הנוראה כי נשבה ארון ה' ועיר קדשנו ותפארתנו ירושלים העתיקה נפלה שדודה לרגלי האויב, איה סופר ואיה שוקל אשר יוכל לתאר את החלחלה הגדולה שאחזה את כלנו באותה שעה שעיר הקודש והמחוזות היו לביות: בתי

המצפה לגאולה השלימה בקוים

אליעזר יהודה וולדינברג

י"ב לחוד פריים בשנת תש"א לפ"ג.

התודה והברכה למוסד התורני הנעלה, "מוסד הרב קוק" העושה גדולות בעזרתו האדיבה להוצאת ספרי קודש, יהי נועם ה' עליו ומעשה ידיו יכונן.

הכנסיות היו מלאים מפה אל פה וברחובות של עיר הוציאו ספרי תורות ותקעו בשופרות והתחננו ליישוב מרום שיחוס וירחם על שארית עמו ישראל לא לעשות עמם כלה ומפיהם התפרצה תפלה גדולה מתוך נהמת לב: אל תקצף ה' עד מאד ואל לעד תזכור עון הן הבט נא עמך כלנו. ערי קדשך היו מדבר ציון מדבר היתה ירושלים שממה. בית קדשנו ותפארתנו אשר הללך אבותינו היה לשרפת אש וכל מחמדנו היה לחרבה. העל אלה תתאפק ה' תחשה ותעננו עד מאד. (ישעיה ס"ד-ח'-י"א).

ולא אוכל עצור ברוחי מלספר מבחינת הודאה והלל לה' החסד הגדול וההשגחה הפרטית עלי שראיתי ממש עין בעין ביום חמישי אחד, שנמצאתי בביתנו שהיה סמוך לקוי האויב. ופתאום כמעט שגבך האויב, פגיו האיומים עפו מכל צד. מכל פנה רבו הצריחות ואנקת החללים, והבית נע כולו כנוע עצי יער מפני רוח. הייתי במצב של לבי יחיל בקרבי ואימות מות נפלו עליי. אמרתי אם אצא החוצה ופגעתי חרב האויב, ובבית הרי כמות. והנה פתאום שמעתי פקודת ממך לגדוד ישראל שחנה על יד ביתי לסגת. סימן שאי אפשר כבר להחזיק מעמד בעמדה זאת, וזה קרה כסתה את כל גופי בהרגישי עצמי אבוד חלילה, כי ידעתי מה פירוש הדבר ליפול ביד האויב האכזרי, ומי יודע אם חיז ובמקום מחסנו הרי מחכים לי בכקיון עינים כל בני משפחתי, וזה חמש שעות שעוד לא שבתי אליהם במקום שהייתי צריך לחזור מיד, ובידי חבילות מזון להחיות נפשות ביתי ואין ביכלתי אפילו דרוך אתם. והנה פתאום כציר שלוח משמים נודמן לביתי בחור צעיר מוכר עם אופנים. הסתתר כמה רגעים בביתי ואמר לי שחזור מהר במרכו העיר, בלי הרבה אומר ודברים מסתרי לידו חבילות שהיו ארוזים לקחתם עמרי, ואז חלשתי בדעתי יהי מה אחישך מפלט לי מרוח סעה מסערי, וככה יצאתי ברחוב ורצתי בשארית כחותי כשמכל הצדדים משתוללת אש איומה ורסיסי פגזים עפים עלי ידי ממש. ובחסד ה' עלי בזכות אבותי הגעתי כל עוד נשמתי בקרבי למקום מסתור: אגילה ואשמחה בחסדך אשר ראית את עניי ידעת בצרות נפשי. ולא הסגרתי ביד אויב העסרת במרחב רגלי. (תהלים ל"א-ח' ט'): עלי אלקים נדריך אשלם תודות כך כי הצלת נפשי ממות הלא רגלי מדחי להתהלך לפני אלקים בארצות החיים. (תהלים נ"ג-י"ג י"ד).

וגדל ביותר החסד הכללי. חסדי ה' לא תמנו ולא כלו רחמיו. ואם לא זכינו שיגן ה' על העיר שבתוך החומה. הרי גונן והציל למען דוד עבדו את ירושלים החדשה – ועמה הארץ כולה. הרגשנו איך שיושב בשמים שחק להם וראינו איך שטוף סוף דיבר אליהם באפו ובחרונו יבלהמו. זכות התורה של יושבי העיר שהיא מלאה חכמים וסופרים עמדה לה שלא תפול שדודה, ונהפך הגלגל "ויקץ כישן ה' כגבור מתרונן מיין. ויך צרינו אחור חרפת עולם נתן לנו" (תהלים ע"ח-ט"ו ס"ו) וקיום ה...ימטר על רשעים פחים אש וגפירות ורוח זלעפות מנת כוסם" (תהלים י"א-ו'): חסדי ה' אוכיר תהלות ה' כעל כל אש גמלנו ה' רוב טוב לבית ישראל אשר גמלם כרחמיו וכרוב חסדיו" (ישעיה ס"ג-ז').

התהלה והתפארת לחיילינו הגבורים אשר הרמו את נפשם להלחם כאריות לכיבוש ארצנו הקדושה מידי זרים ולכינון מדינתנו. כשפני אריה פניהם כצבאים על ההרים למהר. וזכו בעזרת השם להיות שליחי ההשגחה העליונה להוציא לפועל את השליחות ההיסטורית הזאת. יזכור ה' את אלה שנפלו במליו שליחותם הקדושה. ויחוקו לזכרון פאר ונצח אלה החיים אתנו היום.

בטחוננו רב שכשם שזכינו לנסי ה' גדולים ונפלאים בקימום המדינה אשר מעולם לא פללנו. שנוכה לראותם בדורנו זה, כן נזכה בעזרת השם לראות בקרוב בגאולתנו השלימה בביאת משיח צדקנו ונזכה לראות במהפכה הרוחנית הענקית אשר תתחולל באופן פלאי בקרב כל אחד ואחד מ ישראל בפרט. ובקרוב האומה כולה בכלל לאהוב את ה' וללמוד את תורת קדשו ולשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתו באהבה, ובכל בית ישראל ככל מושבותיהם תשלום האורה – זו תורה: כי זאת הברית אשר אכרת את בית ישראל אחרי הימים ההם נאם ה' נתתי את תורתי בקרבם ועל לבם אכתבנה והייתי להם לאלקים והמה יהיו לי עם. ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ה' כי כולם ידעו אותו למקטנם ועד גדולם נאום ה' כי אסלח לעונם ולחסאתם לא אוכר עוד, (ירמיה ל"א-ל"ב ל"ג).

ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שאזכה יחד עם רעיתי הברוכה והמשכלת מרת שושנה תחי לרוות נחת אמיתי מבנינו הנחמד שמחה בונם נ"י. ולא ימוש ספר התורה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי עד עולם להגות בו יומם ולילה ולשמור ולעשות ככל הכתוב בו.

אליעזר יהודה וולדינברג

המצפה לגאולה השלימה בקרוב

י"ב לחוד מרחשון בשנת תשי"א לס"ג.

התורה והברכה למוסד התורני הנעלה "מוסד הרב קוק" העושה גדולות בעזרתו האדיבה להוצאת ספרי קודש. יהי נועם ה' עליו ומעשה ידיו יכונן.